Advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité over het voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening

(COM(2014) 167 final — 2014/0091 (COD))

(2014/C 451/18)

Rapporteur: **de heer PATER**

Corapporteur: **de heer DANDEA**

Het Europees Parlement en de Raad hebben op resp. 14 april en 12 juni 2014 besloten om op grond van artikel 304 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie het Europees Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het

Voorstel voor een richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (herschikking)

COM(2014) 167 final — 2014/0091 (COD).

De afdeling Werkgelegenheid, Sociale Zaken en Burgerschap, die met de voorbereidende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 20 juni 2014 goedgekeurd.

Het Comité heeft tijdens zijn op 9 en 10 juli 2014 gehouden 500e zitting (vergadering van 10 juli) het volgende advies uitgebracht, dat met algemene stemmen is goedgekeurd.

1. **Conclusies en aanbevelingen**

1.1 Gezien de noodzaak om de ontwikkeling van bedrijfspensioenen als onderdeel van de nationale pensioenstelsels in de EU te stimuleren en te versnellen, kan het Comité zich vinden in de meeste voorstellen die de Europese Commissie presenteert in haar ontwerprichtlijn betreffende IBPV's.

1.2 Het Comité neemt met voldoening kennis van het feit dat de meeste aanbevelingen die het heeft gedaan in zijn advies over het witboek „Een agenda voor adequate, veilige en duurzame pensioenen" ([1]) terug te vinden zijn in het document van de Commissie ([2]).

1.3 Gezien de noodzaak om aanvullende vormen van pensioenspaarregelingen (zowel collectieve als individuele) te ontwikkelen, zeker tegen de achtergrond van de voorspelde verlaging van de uitkeringen uit de kas van openbare pensioenstelsels, wil het Comité benadrukken dat bedrijfspensioenregelingen, die tot stand komen in overleg tussen de sociale partners, een zeer belangrijke rol kunnen spelen als het erom gaat werknemers een aanvullende pensioenuitkering te bezorgen.

1.4 Tegelijkertijd heeft het Comité bedenkingen bij enkele bepalingen in de ontwerprichtlijn.

1.4.1 Het Comité is het er niet mee eens dat IBPV's louter worden gezien als instellingen die opereren op de financiële markten, zonder dat er in feite oog is voor hun specifieke kenmerken. IBPV's zijn instellingen met een belangrijke maatschappelijke functie. Ze dragen op het gebied van bedrijfspensioenvoorziening een grote verantwoordelijkheid en zijn als aanvulling op de openbare pensioenstelsels onmisbaar geworden. In de voorgestelde richtlijn zal aandacht moeten zijn voor de sleutelrol die de sociale partners spelen bij het opstellen en beheren van programma's, alsmede voor de cruciale rol die de nationale wetgeving op het gebied van sociale bescherming en arbeidsrecht speelt bij het vaststellen van de uitgangspunten voor programma's.

1.4.2 De verwezenlijking van de door de Commissie geformuleerde doelstellingen mag niet gebaseerd zijn op het principe „one size fits all", zulks gezien de talloze fundamentele verschillen tussen enerzijds de pensioenstelsels in de afzonderlijke lidstaten van de EU en anderzijds de uiteenlopende bedrijfspensioenvoorzieningen. Dit is van doorslaggevende betekenis voor de positie, rechten en verwachtingen van de deelnemers en pensioengerechtigden. Daarom staat het Comité bijv. sceptisch tegenover het idee om voor alle deelnemers aan bedrijfspensioenregelingen in de hele Europese Unie eenzelfde soort model van informatieverstrekking in te voeren. Vanwege de grote verschillen is het niet mogelijk om één formulier op te stellen dat alle deelnemers en pensioengerechtigden optimaal de nodige informatie verstrekt.

([1]) COM(2012) 55 final.

([2]) In dit advies (PB C 299/21 van 04.10.2012, blz. 115-122) heeft het Comité er o.a. op gewezen dat er hier „niet alleen moet worden gekeken naar aspecten in verband met de grensoverschrijdende activiteiten van pensioenfondsen en de mobiliteit van werkenden, maar ook naar zaken als de supervisie en het toezicht op pensioenfondsen, administratiekosten en consumenteninformatie en -bescherming".

1.4.2.1 Het Comité wil erop wijzen dat een vergaande uniformering van de bedrijfspensioenregelingen hoge kosten met zich mee kan brengen en uiteindelijk niet zal leiden tot een verdere ontwikkeling (wat het Comité graag zou willen), maar juist tot een geleidelijk verdwijnen ervan.

1.4.3 Het Comité benadrukt dat het primaire doel van pensioenstelsels, waaronder bedrijfspensioenregelingen, het verzekeren van een toereikend en stabiel uitkeringsniveau voor pensioengerechtigden is. De functie van ondersteuning van de kapitaalmarkten, waaronder ook langetermijninvesteringen, mag alleen worden beschouwd als een secundaire doelstelling. Realisering daarvan mag geen afbreuk doen aan de belangen van de deelnemers en pensioengerechtigden. Het Comité is er weliswaar voor geporteerd dat IBPV's meer beleggen in „instrumenten met een economisch langetermijnprofiel", maar is tegelijkertijd resoluut gekant tegen het voorstel van de Europese Commissie, inhoudende dat *de lidstaten de instellingen niet verbieden om … „te beleggen in instrumenten die … niet op gereglementeerde markten, multilaterale handelsfaciliteiten of georganiseerde handelsfaciliteiten worden verhandeld"*. De mogelijkheid om de activa van pensioenregelingen op objectieve wijze op hun actuele waarde te beoordelen, en een gewaarborgde toegang tot betrouwbare en bijgewerkte informatie over de financiële situatie van de emittent van de effecten waarin de activa van de pensioenregeling zijn belegd, vormen fundamentele vereisten voor de financiële zekerheid van de deelnemers en pensioengerechtigden. Wel dienen de lidstaten de vrijheid te hebben om, na overleg met de sociale partners, te beslissen of ze hier al dan niet beperkingen opleggen.

1.4.4 Elders in het advies zal nader worden ingegaan op de hierboven aangevoerde bedenkingen en zullen de overige opmerkingen van het Comité over de ontwerprichtlijn worden geformuleerd.

2. **Het voorstel van de Commissie**

2.1 Het voorstel van de Commissie behelst een herschikking van de sinds 2005 van kracht zijnde Richtlijn 2003/41/EG betreffende de werkzaamheden van en het toezicht op instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (IBPV's) ([3]). De ongewijzigde bepalingen worden gecodificeerd en tegelijkertijd worden er wijzigingen in de bestaande richtlijn aangebracht.

2.2 Zoals de Commissie aangeeft, is het algemene doel van dit voorstel het faciliteren van de opbouw van een bedrijfspensioen. De Commissie formuleert verder vier specifieke doelstellingen:

— opheffen van de resterende prudentiële belemmeringen voor grensoverschrijdende IBPV's;

— garanderen van een goede governance en een degelijk risicobeheer;

— voorzien in de verstrekking van heldere en relevante informatie aan deelnemers en pensioengerechtigden;

— waarborgen dat toezichthouders over de benodigde instrumenten beschikken om op doelmatige wijze toezicht op IBPV's te kunnen uitoefenen.

2.3 Het voorstel van de Commissie is op 27 maart 2014 officieel gepubliceerd als onderdeel van het pakket maatregelen in het kader van de langetermijnfinanciering van de Europese economie. Ook in de toelichting bij het voorstel wordt er meerdere malen op gewezen dat de IBPV's meer mogelijkheden moeten krijgen om te beleggen in activa met een economisch langetermijnprofiel.

2.4 In haar toelichting benadrukt de Commissie o.a. haar stelling dat als er nu niet voor een actueel toezicht- en regelgevingskader in de EU wordt gezorgd, het gevaar bestaat dat de lidstaten steeds verder van elkaar afwijkende oplossingen zullen ontwikkelen, waardoor de grensoverschrijdende activiteiten van IBPV's zouden worden belemmerd, een hoger EU-breed minimumniveau van consumentenbescherming niet kan worden gegarandeerd en geen besparingen door schaalvoordelen kunnen worden gerealiseerd. Ook is de Commissie van mening dat een solide rechtskader voor IBPV's kan bijdragen tot de ontwikkeling ervan in landen waar ze vrijwel niet voorkomen.

2.5 De Commissie raamt dat implementatie van de richtlijn extra kosten met zich mee zal brengen in de orde van grootte van zo'n 22 euro per deelnemer plus jaarlijkse kosten ten bedrage van 0,27 à 0,80 euro per deelnemer.

([3]) PB L 235 van 23.09.2003

3. **Algemene opmerkingen**

3.1 Het feit dat de uitkeringen in het kader van de reguliere pensioenstelsels in veel lidstaten omlaaggaan, betekent dat aanvullende regelingen die veelal door de EU-lidstaten worden ondersteund in de vorm van belastingverlichting, een steeds grotere rol zullen gaan spelen bij het verzekeren van een behoorlijk pensioen. Bedrijfspensioenregelingen zijn hier in het bijzonder van belang omdat ze bepaalde kenmerken hebben die ontbreken in individuele pensioenspaarregelingen. Ze worden geheel of gedeeltelijk gefinancierd door de werkgevers en onderscheiden zich doordat ze zo gemakkelijk toegankelijk zijn voor de werknemers, ook voor laagbetaalden, terwijl schaalvoordelen de eenheidskosten drukken. Soms heeft een aanvullende pensioenregeling, dankzij door de sociale partners overeengekomen interne bepalingen, ook betrekking op periodes waarin de werknemer niet kon werken (bijv. in geval van ziekte of moederschapsverlof). Er zijn regelingen waarin de sociale partners bij het invullen van het investeringsbeleid niet alleen economische maar bijv. ook ethische criteria hanteren, waarmee ze zich in het bedrijfsleven sterk maken voor de waarden waaraan ze veel belang hechten. Het Comité, dat zich er rekenschap van geeft dat bedrijfspensioenregelingen slechts een extra uitkering opleveren voor een klein deel van de bevolking in de Europese Unie (op dit ogenblik spelen ze maar in enkele lidstaten een rol van betekenis en zijn ze in een groot aantal andere landen geheel onbekend), staat achter dit op de ontwikkeling van IBPV's gerichte initiatief.

3.2 Bedrijfspensioenregelingen bieden zowel de werknemers als de sponsoren ervan, d.w.z. de werkgevers, een aantal voordelen. Pensioenrechten die door werknemers worden opgebouwd, zijn in feite een aanvullende beloning voor verricht werk. Voor de werkgevers zijn dergelijke regelingen een middel om een langdurige verbintenis met hun werknemers op te bouwen. Dit leidt gewoonlijk tot een nauwere betrokkenheid van werknemers bij de activiteiten van hun bedrijf en vermindert het verloop. Daarom wenst het Comité te benadrukken dat er bij het invoeren van nieuwe wettelijke voorschriften voor gewaakt moet worden dat de IBPV's door het opleggen van extra financiële of administratieve verplichtingen minder aantrekkelijk worden.

3.3 Het Comité beseft dat de Europese Commissie op dit ogenblik niet over de instrumenten beschikt om volledige en objectieve informatie te vergaren over de kosten van de geplande maatregelen en zich moet verlaten op de gegevens die door de betrokken IBPV's worden verschaft. Bovendien spreekt het Comité er zijn teleurstelling over uit dat er bij de voorgestelde regelgeving wordt gesproken over gemiddelde kosten en dat deze niet worden opgesplitst. We weten dan ook niet welke kosten er voor de werkgevers of werknemers verbonden kunnen zijn aan elk afzonderlijk voorstel en welke verschillen tussen de lidstaten hier een rol kunnen spelen.

3.4 Gezien het feit dat de ontwerprichtlijn nieuwe verplichtingen en extra kosten met zich mee brengt voor de IBPV's, stelt het Comité de mogelijkheid voor om de bepalingen van de richtlijn niet van toepassing te laten zijn in de beginfase van het bestaan van een IBPV (tot één jaar). Daardoor zou het mogelijk worden voor sponsoren om een IBPV in het leven te roepen zonder dat er vanaf de eerste dag dat de instelling functioneert, relatief hoge administratieve kosten moeten worden opgehoest, waarna ze het besluit zouden kunnen nemen of ze door willen gaan met de financiering van de „eigen" IBPV of liever in zee gaan met een reeds bestaande IBPV. Naar de mening van het Comité zal dit van invloed zal zijn op het besluit van werkgevers om een IBPV op te zetten.

3.5 Het Comité zou willen wijzen op de cruciale rol die de sociale partners spelen, zowel bij het tot stand brengen van IBPV's als bij het bepalen van het beleid ervan. Aan de autonomie van de sociale partners bij het uitwerken van oplossingen op het gebied van pensioenregelingen mag niet worden getornd. Het rechtskader moet alleen voorzien in minimumnormen waaraan moet worden voldaan door de partners die verantwoordelijk zijn voor de regelingen. Het Comité vestigt er tevens de aandacht op dat in veel lidstaten bedrijfspensioenregelingen heel nauw verbonden zijn met het arbeidsrecht, de wetgeving op gebied van sociale zekerheid en de regels die de rol van de sociale partners bepalen. Naar de indruk van het Comité wordt in het richtlijnvoorstel getracht de rol van de sociale partners, die toch vaak kunnen bogen op een jarenlange ervaring als het gaat om het opstellen van bedrijfspensioenregelingen, te marginaliseren, ook al wordt in artikel 21 (2) verklaard dat de richtlijn „de rol van de sociale partners in het bestuur van de instellingen onverlet [laat]". De IBPV's mogen niet louter worden gezien als financiële instellingen, zoals de Commissie in haar voorstel eigenlijk doet, maar er zal ook erkenning moeten zijn voor het feit dat ze deel uitmaken van het socialezekerheidsstelsel dat dankzij de actieve inbreng van de sociale partners tot stand is gekomen en dat door hen wordt beheerd. In dit verband herhaalt het Comité het standpunt dat het eerder in zijn advies over het witboek ([4]) heeft geformuleerd.

([4]) In zijn advies over het witboek heeft het Comité erop gewezen dat het „voorstander [is] van bedrijfspensioenregelingen die worden opgezet en beheerd door vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers" en roept het „de Commissie op om de sociale partners ondersteuning te bieden om hun administratieve capaciteit op dit gebied te versterken".

3.6 Het Comité beklemtoont dat de relatie tussen IBPV's en de deelnemers en pensioengerechtigden niet op één lijn mag worden gesteld met de relatie tussen financiële instellingen en hun cliënten (consumenten).

3.7 Het Comité neemt met instemming kennis van de beslissing van de Europese Commissie om geen oplossingen voor bedrijfspensioenregelingen voor te stellen die erop gericht zijn om „gelijke voorwaarden met Solvency II (de tweede Solvabiliteitsrichtlijn) te behouden" ([5]). Dit is in overeenstemming met de eis die het Comité heeft geformuleerd in zijn advies over het witboek ([6]). Het Comité wijst erop dat t.a.v. de kwantitatieve vereisten een afstemming van de bepalingen in de ontwerprichtlijn op de bepalingen van de tweede Solvabiliteitsrichtlijn (wijze waarop activa worden gewaardeerd en de eis om de omvang van het kapitaal te laten afhangen van de hoogte van het genomen risico) negatieve gevolgen zou hebben voor bedrijfspensioenregelingen door de strengere kapitaalvereisten en de hogere kosten voor het ontplooien van activiteiten en doordat de toewijzing van kapitaal erdoor ontregeld zou kunnen worden.

4. **Bijzondere opmerkingen**

4.1 *Grensoverschrijdende activiteiten*

4.1.1 Het Comité stelt vast dat bij alle onderdelen van de grensoverschrijdende activiteiten van een IBPV, zoals neergelegd in artt. 12 en 13 van de ontwerprichtlijn, moet worden uitgegaan van de behoeften van de werkgevers die de regeling in het leven hebben geroepen, en van hun werknemers. Alles dient in hun belang te zijn. Daarom moeten besluiten over het verrichten van een dergelijke activiteit worden genomen door de sociale partners die de regeling hebben opgezet.

4.1.2 Het Comité acht het een goede zaak dat het mogelijk wordt gemaakt om pensioenregelingen over te dragen naar andere instellingen in andere lidstaten, nadat hier eerst toestemming voor verleend is door de toezichthoudende autoriteit die bevoegd is voor de ontvangende instelling, en als ook de deelnemers en pensioengerechtigden hiermee akkoord gaan.

4.1.3 Het Comité, dat graag wil bijdragen tot versterking van de grensoverschrijdende dimensie van de activiteiten van IBPV's, benadrukt dat het met het oog op een dynamische ontwikkeling van de bedrijfspensioenensector van groot belang is dat IBPV's worden bevorderd en gepropageerd in lidstaten waar deze vorm van pensioenvoorziening niet bestaat of nog maar pas van de grond komt.

4.1.4 Naar de mening van het Comité is de mogelijkheid die IBPV's krijgen om te beleggen in andere lidstaten van de EU, waarbij men zich uitsluitend dient te houden aan de wetgevende bepalingen van het land waar de instelling is gevestigd, een verandering ten goede, waardoor de instelling gemakkelijker kan opereren in de eengemaakte Europese markt.

4.2 *Management en risicobeheer*

4.2.1 Het Comité steunt het voorstel om meer transparantie te betrachten t.a.v. de beloning van personen die een sleutelpositie innemen binnen een IBPV, mits rekening wordt gehouden met de verschillende soorten governance van bedrijfspensioenvoorzieningen.

4.2.2 Het Comité huldigt de opvatting dat als het beheer van de activa geschiedt op basis van outsourcing, er duidelijkheid dient te worden verschaft over de beloningscriteria en over het aandeel dat toevalt aan de beheersentiteit. De beloning van afzonderlijke werknemers van die instantie is hierbij niet relevant. Het Comité staat kritisch tegenover het voornemen om het beginsel van transparantie op het gebied van beloningenbeleid ook toe te passen op de werknemers van de entiteiten die verantwoordelijk zijn voor het beheer van de regelingen op basis van outsourcing. Dit zou het vinden van een entiteit die het beheer van de activa op zich neemt, ernstig bemoeilijken, zeker als het gaat om een pensioenregeling van beperkte omvang.

4.2.3 Het Comité staat positief tegenover andere voorstellen die erop gericht zijn om het fenomeen van outsourcing bij het beheer van pensioenregelingen en het toezicht op deze outsourcing verder te reguleren. Wel dringt het aan op een zekere terughoudendheid bij het vastleggen van de verplichtingen waaraan de beheersentiteiten dienen te voldoen.

([5]) Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf (Solvabiliteit II), (PB L 335/1 van 17.12.2009).

([6]) In zijn advies over het witboek heeft het Comité benadrukt dat het „zeer bezorgd [is] over sommige voorstellen betreffende bedrijfspensioenen. Een pensioenplan is iets heel anders dan een levensverzekering en daarom verwerpt het Comité de door de Commissie voorgestelde herziening van de IOPR-Richtlijn om „gelijke voorwaarden met Solvency II (de tweede Solvabiliteitsrichtlijn) te behouden". Integendeel, het wil specifieke maatregelen ter beveiliging van de activa van de pensioenfondsen en zulks na raadpleging van de sociale partners en andere stakeholders."

4.2.4 Met betrekking tot de voorstellen over het vaststellen van de voorschriften inzake de betrouwbaarheid en deskundigheid van de personen die feitelijk aan het hoofd staan van een instelling, of van personen die andere sleutelfuncties vervullen, is het Comité van mening dat in die voorschriften rekening moet worden gehouden met de specifieke aard van een IBPV en met de rol die de sociale partners al jaren spelen bij het beheer van deze instellingen (bijv. door het recht dat ze hebben om hun eigen vertegenwoordigers te kiezen in de autoriteiten die de IBPV's beheren of controleren). IBPV's zijn immers geen typische financiële instellingen die gericht zijn op het maken van winst, maar entiteiten die onder controle staan van werkgevers en werknemers. Uiteraard hebben ze er belang bij om de organisatorische kosten zo laag mogelijk te houden. Daarom zal hiermee rekening moeten worden gehouden bij het vaststellen van de eisen t.a.v. de deskundigheid van de personen die verantwoordelijk zijn voor het beheer van IBPV's, want de rol van de sociale partners bij het beheer van de regelingen mag niet kleiner worden dan op het ogenblik het geval is.

4.2.5 Het Comité stelt voor om de beoordeling van de deskundigheid van personen met een managementfunctie betrekking te laten hebben op het gehele beheers- of toezichthoudende orgaan en niet op afzonderlijke individuen. Dit voorstel zou kunnen worden geconcretiseerd door in art. 23 specifiek vast te leggen welke eisen worden gesteld aan personen die aan het hoofd staan van een instelling, en aan personen die hierin een sleutelfunctie vervullen. Een dergelijke oplossing zou ertoe bijdragen dat de sociale partners vertegenwoordigd blijven in de bestuurlijke organen van IBPV's, terwijl tegelijkertijd de eisen die worden gesteld aan personen die direct betrokken zijn bij de statutaire activiteiten van deze instellingen, worden opgeschroefd.

4.2.6 Het Comité onderstreept dat in de eisen t.a.v. het beheer van IBPV's rekening dient te worden gehouden met de specifieke structuur van bedrijfspensioenregelingen. Wij hebben hier te doen met drie van elkaar afhankelijke actoren: de werkgever/sponsor, de werknemer/deelnemer aan de regeling en de IBPV zelf. Aan de ene kant zorgt dit voor een grotere betrouwbaarheid van het systeem omdat de verschillende actoren elkaar controleren, aan de andere kant worden de zaken hierdoor alleen maar ingewikkelder, omdat de regelgeving inzake financiële instellingen moet worden verzoend met het arbeidsrecht, de wetgeving op het gebied van sociale bescherming en de beginselen van samenwerking tussen de sociale partners in de verschillende lidstaten.

4.2.7 Het Comité stelt met tevredenheid vast dat de Europese Commissie waarschuwt voor de problemen die zich zouden kunnen voordoen als de aangescherpte eisen inzake het beheer van IBPV's worden ingevoerd, en staat achter de bepalingen waarin is vastgelegd dat de controlesystemen in verhouding moeten staan tot de aard, omvang en complexiteit van de werkzaamheden van de IBPV (artt. 22, 24, 25, 26 en 29).

4.2.8 Naar de mening van het Comité moet een IBPV er in de eerste plaats voor zorgen dat de financiële middelen die zich binnen een pensioenregeling hebben opgehoopt, veilig worden gesteld en dat de uitkeringen op een adequaat niveau liggen, waartoe wordt bijgedragen door een evenwichtig beleggingsbeleid. De belangrijkste doelstelling van een IBPV, nl. het verzekeren van een ouderdomsvoorziening voor de deelnemers, mag niet worden overschaduwd door het ondersteunen van langetermijnbeleggingen. Om een risicoloze belegging van de activa van een pensioenstelsel te waarborgen, moet deze regelmatig en op objectieve wijze kunnen worden gewaardeerd en zal er toegang moeten zijn tot actuele en betrouwbare informatie over de financiële situatie van de emittent van de effecten waarin de IBPV belegt.

4.2.8.1 Het Comité staat positief tegenover het voorstel om het mogelijk te maken de activa van bedrijfspensioenregelingen te beleggen in instrumenten met een economisch langetermijnprofiel, zonder dat de lidstaten hiervoor belemmeringen opwerpen.

4.2.8.2 Wel verzet het Comité zich resoluut tegen het voorstel van de Europese Commissie, inhoudende dat *de lidstaten de instellingen niet verbieden om … „te beleggen in instrumenten die … niet op gereglementeerde markten, multilaterale handelsfaciliteiten of georganiseerde handelsfaciliteiten worden verhandeld"*. Het wil erop wijzen dat in het geval van toegezegde-premieregelingen, waarbij het niet mogelijk is de waarde van activa doorlopend te bepalen, dergelijke beleggingen een zeer groot risico inhouden voor de deelnemers aan een pensioenregeling. Acties op basis van een dergelijk beleggingsbeleid zouden niet transparant zijn, omdat er geen mogelijkheid is de deelnemers betrouwbare informatie te verschaffen over de waarde van de opgehoopte middelen en over de te verwachten uitkering na het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd, wat met name belangrijk is voor de deelnemers die volledig het risico van de beleggingen dragen. Wel dienen de lidstaten de vrijheid te hebben om, na overleg met de sociale partners, te beslissen of ze hier al dan niet beperkingen opleggen.

4.2.8.3 Het Comité is er in principe voor te vinden dat IBPV's de mogelijkheid krijgen om te beleggen in langetermijnprojecten op het gebied van infrastructuur, maar is van mening dat beleggingen in dergelijke projecten zonder kwantitatieve beperkingen alleen moeten worden toegestaan als de financiële instrumenten waarin belegd wordt (aandelen, obligaties e.d.), worden verhandeld op een voor het publiek toegankelijke markt of als gebruik kan worden gemaakt van financiële mechanismen die vrij toegankelijk zijn op de financiële markten (bijv. verschillende soorten beleggingsfondsen of aandelen van beursgenoteerde ondernemingen die rechtstreeks investeren in langetermijnprojecten).

4.2.9 Het Comité geeft de Commissie in overweging om art. 20, lid 1 d) van de ontwerprichtlijn, waarin de regels voor beleggingen in derivaten worden geformuleerd, te wijzigen. Naar de mening van het Comité pleiten de ervaringen die tot nu toe in de crisis zijn opgedaan, voor een essentiële beperking van het huidige zeer algemene uitgangspunt dat IBPV's mogen beleggen in derivaten voor zover deze „een doeltreffend portefeuillebeheer vergemakkelijken".

4.2.10 Het Comité staat volledig achter het voornemen om het instituut van „bewaarder" in te voeren voor pensioenregelingen waarin het beleggingsrisico volledig wordt gedragen door de deelnemers en pensioengerechtigden, omdat het de activiteiten van bewaarders ziet als een essentieel instrument om de activa van instellingen voor collectieve belegging in de wereld van vandaag veilig te stellen.

4.2.11 Het Comité staat positief tegenover de eis om voor pensioenregelingen waarin de deelnemers en pensioengerechtigden niet alle soorten risico's dragen, te voorzien in een doelmatige actuariële functie.

4.3 *Informatie voor deelnemers en pensioengerechtigden*

4.3.1 Het Comité neemt met voldoening kennis van het feit dat er meer informatie beschikbaar komt voor zowel de deelnemers aan pensioenregelingen als de pensioengerechtigden, iets waarvoor het al eerder heeft gepleit. Ook de invoering van een verplichting voor de IBPV's om minstens één keer per jaar essentiële informatie te verschaffen over o.a. garanties in het kader van de regeling, de betaalde bijdragen, de kosten van deelname aan de regeling, het beleggingsprofiel, de in het verleden behaalde resultaten en de voorspelde hoogte van de uitkering, wordt toegejuicht.

4.3.2 Het Comité heeft ernstige twijfels bij het in het ontwerpvoorstel geopperde idee van een uniform en in grafisch opzicht lezersvriendelijk informatieformulier van twee kantjes. Is zoiets wel haalbaar? Afhankelijk van de bedrijfspensioenregeling dragen de deelnemers verschillende soorten risico en koesteren ze ook verschillende verwachtingen t.a.v. hun toekomstige uitkering. De criteria voor uitbetaling van de in de bedrijfspensioenregeling opgehoopte middelen worden vaak wettelijk bepaald door de afzonderlijke lidstaten. Bij het verstrekken van informatie aan de deelnemers en pensioengerechtigden zal met deze factoren rekening moeten worden gehouden. Daarom dringt het Comité aan op een wijziging van de voorgestelde bepalingen, inhoudende dat het proces ter uniformering van de informatie die de deelnemers wordt toegestuurd, in fases wordt opgesplitst en dat het definitieve ontwerp van het formulier in de loop van dit proces op flexibele wijze kan worden bepaald. In de eerste fase moet er gewerkt worden aan verschillende informatiemodellen (minstens twee modellen op basis van de concepten van toegezegde premie en van toegezegde uitkering), vervolgens zouden deze als proefversie moeten worden gebruikt in een aantal geselecteerde landen of in een aantal geselecteerde IBPV's en pas dan zou er op grond van de opgedane ervaringen begonnen kunnen worden met de gedelegeerde handeling die beschreven wordt in art. 54.

4.3.3 Het Comité gaat ervan uit dat er in totaal zeker twee informatiemodellen dienen te zijn, het ene voor stelsels die gebaseerd zijn op het concept van toegezegde premie en het andere op het concept van toegezegde uitkering. Daarnaast zou elke lidstaat de mogelijkheid moeten hebben om het model aan te vullen met een aantal gegevens die van wezenlijk belang zijn voor de deelnemers en uitkeringsgerechtigden en die te maken hebben met specifieke nationale bepalingen.

4.3.4 Het Comité is van mening dat de voorgestelde bepalingen in veel gevallen weinig precies zijn en in plaats van betrouwbare informatie te verstrekken aan de deelnemers en pensioengerechtigden hen op het verkeerde been zouden kunnen zetten.

4.3.4.1 De titel waaronder de informatie wordt verstrekt („Pensioenuitkeringsoverzicht"), is misleidend. De informatie zal hoogstens betrekking kunnen hebben op de voorspelde hoogte van de pensioenuitkering. Daarom zal de titel van het document moeten worden gewijzigd in bijv. „De op grond van de huidige situatie voorspelde hoogte van de uitkering".

4.3.4.2 Art. 48, lid 1 a) voorziet in de mogelijkheid om de deelnemers te informeren over het bestaan van een volledige garantie. Het gebruik van een dergelijke term is bedrieglijk. De opstellers van de ontwerprichtlijn die hier over een „volledige garantie" spreken, houden immers geen rekening met het pessimistische scenario waarbij de werkgever/sponsor van de IBPV failliet gaat. Het gevolg van zo'n faillissement kan zijn dat de pensioengerechtigden niets uitbetaald krijgen in het kader van de pensioenregeling. Daarentegen spreekt de Commissie in art. 48, lid 2 g) over „mechanismen ter verlaging van de uitkering", wat het bestaan van een volledige garantie ontkracht.

4.3.5 Het Comité dringt er bij de Commissie op aan bijzondere voorzichtigheid te betrachten bij het opzetten van de gedelegeerde handeling waarvan sprake is in art. 54, gezien de mogelijke kosten die aan deze oplossing verbonden zijn. De administratieve belasting die gepaard gaat met het voorbereiden van de informatie voor deelnemers aan een pensioenregeling, en ook de extra servicekosten die gemaakt worden omdat aanvullende uitleg moet worden gegeven als het geharmoniseerde pan-Europese model niet toereikend blijkt om recht te doen aan de reële inhoud van een concrete regeling, mogen er niet toe leiden dat de IBPV's opgezadeld worden met aanzienlijke hogere uitgaven. Het Comité roept de Commissie dan ook op om bij het opstellen van de eisen voor de aan de deelnemers aan een pensioenregeling te verstrekken informatie, rekening te houden met de aard van de regeling.

4.4 *Toezicht op de activiteiten van IBPV's*

4.4.1 Gezien de interpretatieproblemen zoals die zich tot nu toe hebben voorgedaan als gevolg van de uiteenlopende procedures die door de toezichthoudende autoriteiten in de verschillende lidstaten worden toegepast, juicht het Comité het toe dat geprobeerd wordt om de gebieden waarop financiële activiteiten worden ontplooid waarop toezicht moet worden uitgeoefend, nader te preciseren, en ook dat wordt geprobeerd om deze gebieden te scheiden van de terreinen die vallen onder de wetgeving inzake sociale bescherming en het arbeidsrecht.

4.4.2 Het Comité neemt met voldoening kennis van het voornemen om de regels voor de interinstitutionele uitwisseling van gegevens tussen de autoriteiten die belast zijn met het toezicht op bedrijfspensioenregelingen, aan te scherpen.

4.4.3 Het Comité vindt het voorstel om de bevoegdheden t.a.v. het toezicht op IBPV's uit te breiden redelijk. Het ligt voor de hand dat dit ook meer verplichtingen op het gebied van informatie met zich mee kan brengen. In de bepalingen van de ontwerprichtlijn is op dit gebied voldoende flexibiliteit ingebouwd, waardoor er op specifieke situaties afgestemde toezichtsmaatregelen kunnen worden getroffen.

Brussel, 10 juli 2014.

De voorzitter
van het Europees Economisch en Sociaal Comité
Henri MALOSSE